

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/edukacja/konkursy-i-projekty/70387,Ogolnopolski-projekt-edukacyjny-Do-broni-Postawy-i-losy-ziemian-w-trakcie-II-wojny.html>
03.05.2024, 20:26

Ogólnopolski projekt edukacyjny „Do broni! Postawy i losy ziemian w trakcie II wojny światowej” (wyniki) - 29 kwietnia 2019

Podajemy wyniki etapu wojewódzkiego (pomorskie) projektu ogólnopolskiego „Do broni! Postawy i losy ziemian w trakcie II wojny światowej”.

W konkursie wytypowano prace uczniów z następujących szkół:

W kategorii **szkoły ponadgimnazjalne**:

- prace pisemne: (laureat) uczennica III Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II w Elblągu

Ziemianie należeli do tradycyjnych elit narodowych i państwowotwórczych. Na nich opierała się przed wybuchem II wojny światowej nie tylko polska armia, ale również administracja, dyplomacja i samorządowość. Należeli również do współtwórców Polskiego Państwa Podziemnego. Karol Hilary Tarnowski, prezes Zachodniomałopolskiego Związku Ziemian i organizator konspiracji ziemiańskiej „Tarcza” - „Uprawa” - „Opieka”, stwierdził po latach, że *poczynania ziemiaństwa uwydatniły się szczególnie pozytywnie w dobie drugiej wojny światowej*. Dlatego celem projektu jest przypomnienie zaangażowania ziemiaństwa w obronę Polski we wrześniu 1939 r., następnie w działalność konspiracyjną i walkę na wszystkich frontach II wojny światowej. Ważnym elementem jest również wkład przedstawicieli środowiska w tworzenie władz polskich na emigracji. Zjawiskiem, które nie może zostać pominięte w trakcie analizy sytuacji ziemiaństwa w tym czasie były represje okupantów wobec przedstawicieli tej grupy, a więc wywłaszczenia, rabunki, aresztowania, deportacje czy też lincze i egzekucje.

Bardzo istotnym tematem pozostaje pomoc, której ziemiaństwo udzieliło najbardziej potrzebującym, a więc ofiarom wysiedleń, aresztowań, ukrywającym się oficerom Wojska Polskiego i ich rodzinom, ludziom nauki, jeńcom wojennym, zestrzelonym pilotom alianckim, a przede wszystkim ukrywającym się Żydom. Całość problematyki zamyka okres wywłaszczania ziemiaństwa przez nową, komunistyczną władzę, który miał miejsce między jesienią 1944 r. a wiosną 1945 r. Tym samym kończy się istnienie naturalnej i tradycyjnej elity wiejskiej, która miała nie tylko wpływ na lokalne środowisko, ale również współtworzyła fundamenty państwa polskiego, a podczas okupacji konspiracji niepodległościowej.

DO BRONI!

POSTAWY I LOSY ZIEMIAN
W TRAKCIE II WOJNY ŚWIATOWEJ

Ogólnopolski projekt edukacyjny dla uczniów szkół podstawowych, klas gimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2018/2019

Zapraszamy uczniów wszystkich poziomów nauczania do uczestnictwa w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym.

Celem projektu jest przypomnienie zaangażowania ziemiaństwa w obronę Polski we wrześniu 1939 r., następnie w działalności konspiracyjnej i w walce na szczytach frontach II wojny światowej. Chcemy zwrócić uwagę na różne okoliczności wobec przedstawicieli tej grupy, a także różne formy aktywności ziemian w organizowaniu pomocy społecznej. Pragniemy wzbudzić zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski, a w szczególności jej lokalnym lub rodzinnym wymiarem. Dlatego nasz projekt kierujemy do nauczycieli historii, języka polskiego i lokalnych patriotów, pasjonatów historii z całej Polski inspirujących młodzież do zainteresowania dziejami Polski z okresu II wojny światowej z odniesieniem do lokalnych tradycji.

Proponujemy w związku z tym udział w serii konferencji edukacyjnych i warsztatów dla młodzieży z udziałem naukowców oraz świadków historii, organizowanych w oddziałach i delegaturach IPN.

Pragniemy również zaproponować warsztaty dla nauczycieli dotyczące historii ziemiaństwa i metodyki nauczania o elitach społecznych.

Jednym z najważniejszych elementów projektu jest konkurs historyczny. Uczestnicy konkursu mają za zadanie wykonać pracę w jednej z trzech form – pisemnej, fotograficznej lub multimedialnej. Oceniana będzie kreatywność, zgodność faktów historycznych oraz samodzielna praca z materiałami historycznymi (źródła pisane, fotografie i relacje świadków). Zwycięzcy konkursu przyjadą do Krakowa na sesję naukowo-edukacyjną, połączoną z ogólnopolskim finałem konkursu, która planowana jest na pierwszą połowę czerwca 2019 r.

Kontakt:
koordynator ogólnopolski
dr Marcin Chorzelski – tel. 12 211 70 26, 666 010 647
marcin.chorzelski@ipn.gov.pl

Poprzez projekt edukacyjny i ogłaszany niniejszym konkurs historyczny pragniemy wzbudzić zainteresowanie uczniów najnowszą historią Polski, a w szczególności jej lokalnym lub rodzinnym wymiarem. Dlatego nasz projekt kierujemy do nauczycieli historii, języka polskiego i lokalnych patriotów, pasjonatów historii z całej Polski inspirujących młodzież do zainteresowania dziejami Polski z okresu II wojny światowej z odniesieniem do lokalnych tradycji. Proponujemy w związku z tym udział w serii konferencji edukacyjnych i warsztatów dla młodzieży z udziałem naukowców oraz świadków historii, organizowanych w oddziałach i delegaturach IPN. Pragniemy również zaproponować warsztaty dla nauczycieli dotyczące historii ziemiaństwa i metodyki nauczania o elitach społecznych.

Jednym z najważniejszych elementów projektu jest konkurs adresowany do młodzieży szkół podstawowych (klasy VI - VIII), młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej z terenów całej Polski. Uczestnicy konkursu mają za zadanie wykonać pracę w jednej z trzech form – pisemnej, fotograficznej lub multimedialnej. Oceniana będzie kreatywność, zgodność faktów historycznych oraz samodzielna praca z materiałami historycznymi (źródła pisane, fotografie i relacje świadków). Zwycięzcy konkursu przyjadą do Krakowa na sesję naukowo-edukacyjną, połączoną z ogólnopolskim finałem konkursu, która planowana jest na pierwszą połowę czerwca 2019 r.

Uroczysta inauguracja projektu odbyła się w Centrum Edukacyjnym Przystanek Historia w Krakowie, 5 października 2018 r., dokładnie w 79. rocznicę zakończenia ostatniej bitwy wojny obronnej 1939 r., która miała miejsce pod Kockiem. O tym fakcie, oraz o innych aspektach sytuacji ziemiaństwa podczas II wojny światowej dyskutowali zaproszeni historycy. Młodzież szkolną i gości przywitał wiceprezes Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego Oddział Kraków prof. Marian Wolski, zarazem uczestnik dyskusji. Oprócz niego w debacie wzięli udział: prof. Krzysztof Jasiewicz (Instytut Studiów Politycznych PAN), dr Agnieszka Łuczak (Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu), a poprowadził ją dr Marcin Chorążki z Oddziału IPN w Krakowie. Dyskusji przysłuchiwali się Halina Cimer, wicekurator oświaty w Krakowie oraz dyrektor Oddziału IPN w Krakowie, dr hab. Filip Musiał.

Koordynatorem regionalnym konkursu w Oddziale IPN w Gdańsku była **dr Barbara Męczykowska**.

PLIKI DO POBRANIA

[Regulamin \(pdf, 956.03 KB\) 07.02.2019 12:00](#)